

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**GEOGRAFIA DELS
TRANSPORTS I DELS SERVEIS**

Coordinació: ALONSO LOGROÑO, MARÍA PILAR

Any acadèmic 2020-21

Informació general de l'assignatura

Denominació	GEOGRAFIA DELS TRANSPORTS I DELS SERVEIS				
Codi	101169				
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA				
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat	
	Grau en Geografia	3	OBLIGATÒRIA	Presencial	
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6				
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRACAMP	PRALAB	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	0.1	1	1.7	3.2
	Nombre de grups	1	1	1	1
Coordinació	ALONSO LOGROÑO, MARÍA PILAR				
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA				
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Classes presencials (en línia o en el aula): 60 hores. Treball autònom de l'alumne: 90 hores				
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.				
Idioma/es d'impartició	Castellà				
Distribució de crèdits	3,2 de teoria 2,8 pràctiques				

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ALONSO LOGROÑO, MARÍA PILAR	pilar.alonso@udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

És una assignatura obligatòria que té una càrrega docent de 6 crèdits. Es desenvolupa al llarg del 2n semestre del tercer curs. Els seus continguts estan relacionats, tant des del punt de vista conceptual com metodològic, amb l'assignatura de Geografia Econòmica. La justificació del seu plantejament s'emmarca en la importància de la terciarització de la societat, així com de la varietat de lògiques de comportament territorial dels serveis i que intervenen de forma notable en l'organització i transformació de l'espai. Es fa especial incidència en l'estudi del transport, la lògica espacial a diverses escales juga un paper molt rellevant en l'estructura territorial. L'objectiu és oferir a l'alumne coneixements i eines teòriques i analítiques per entendre els processos d'articulació que generen amb la seva presència o amb la seva absència aquest tipus d'activitats.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Reconèixer la importància del procés de terciarització de l'activitat econòmica.
- Diferenciar els conceptes bàsics de les activitats de serveis.
- Comprendre la lògica espacial i el paper en l'organització espacial dels serveis.
- Adquirir coneixements de tècniques i mètodes de treball en el camp dels serveis.
- Reconèixer la importància que tenen la situació econòmica, les variables personals, socioculturals i un altre tipus de variables en l'organització territorial dels serveis.
- Valorar el paper estructurant del transport i la mobilitat en el territori.
- Comprendre les influència en les diferents escales territorials dels transports.

Resultats d'aprenentatge:

- Fer servir fonts d'informació estadística per a l'anàlisi de la geografia humana, de la població i econòmica.
- Relacionar les dinàmiques econòmiques i les seves repercussions territorials
- Habilitar per a la interrelació i integració de les dades socioeconòmicos
- Comprendre la dialèctica entre l'espai i les activitats econòmicas
- Identificar els efectes territorials de la globalització econòmica
- Valorar les tècniques i estratègies de desenvolupament local i regional
- Determinar el paper de les comunicacions en la dinàmica territorial
- Conocer les tècniques bàsiques de planificació dels sistemes de transport

Competències

CB3 Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.

CB4 Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

CG2 Identificar els grans conflictes i desigualtats de la societat humana.

CG3 Caracteritzar la diversitat espacial dels territoris

CE1 Manejar els mètodes i tècniques d'anàlisi i interpretació de les fonts estadístiques.

CE2 Conèixer els fonaments i la terminologia científica específica de cada branca de la Geografia.

CE5 Aprendre a extreure informació geogràfica dels recursos existents a internet.

CE6 Adquirir les habilitats i metodologies pròpies del treball de camp del geògraf.

CE7 Adquirir les habilitats i metodologies pròpies de la feina de camp de cada branca de la Geografia.

CE8 Adquirir les habilitats de les metodologies quantitatives.

CE11 Adquirir els hàbits d'anàlisi de les dades geogràfiques per procedir a la seva exposició ordenada i raonada, ja sigui mitjançant una exposició oral o mitjançant un informe escrit.

CE13 Conèixer, comprendre i interpretar el territori, explicar la diversitat de llocs, regions i localitzacions.

CT1 Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita del català i del castellà.

CT4 Adquirir coneixements bàsics d'emprenedoria i dels entorns professionals.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1.- Estudi geogràfic de les activitats terciàries.

1.1 Conceptes bàsics i tractament per geografia dels serveis.

1.2. Classificació dels serveis. Diferents propostes i problemes de classificació.

1.3. El desenvolupament de serveis. Factors d'expansió.

1.4. Característiques dels serveis tradicionals i de la seva complexitat actual.

1.5. Distribució geogràfica i ubicació dels serveis: principis i models generats.

2. Especificitat, diversitat i evolució en la localització de les diferents lògiques de serveis.

2.1. Els serveis administratius, el seu augment i la seva importància territorial.

2.2. Serveis a empreses i reorganització de la producció.

2.3. Les entitats financeres Canvis recents i les seves conseqüències espacials.

2.4. El comerç intern. Estratègies territorials de comerç i canvis urbans.

2.5. Serveis col·lectius per a la població. Nous factors de demanda

3. Transports i l'espai geogràfic.

3.1. Nocions principals de la seva anàlisi geogràfica (xarxes, mobilitat, accessibilitat, ...).

3.2. Enfocaments i temàtiques en la Geografia dels Transports. Evolució dels sistemes de transport al llarg de el temps.

3.3. Mètodes d'anàlisi de les resdes de transport.

4.- Mobilitat i interacció espacial.

4.1. Els modes de transport en superfície. Passatgers i mercaderies. Transport per carretera i per ferrocarril.

4.2. Transport marítim i la demanda de mercaderies.

- 4.3. Transport aeri i fluxos de passatgers.
- 4.4. La intermodalitat i les terminals de transport.
- 4.5. Transport urbà i transport rural: tendències i problemes.

Eixos metodològics de l'assignatura

- Els continguts teòrics s'exposen sota el format de classes expositives i plantejaments d'estudis de casos (en línia o presencial) .
- En les classes s'utilitzen mètodes didàctics que permeten mantenir l'atenció i l'interès de l'alumne.
- Les classes pràctiques es desenvolupen d'una manera interactiva, en la qual el professor aporta materials que l'alumne treballa a classe i fora de classe.
- Es realitzen tutories individuals i col·lectives per orientar els treballs.
- Dos sortides d'camp de tot el dia, dos dimecres que es concretessin.

L'estudiant tindrà a la seva disposició a campus virtual diferents dossier explicatiu de totes les explicacions teòriques i de desenvolupament de les pràctiques amb instruccions detallades dels processos.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

1. Estudi geogràfic de les activitats terciàries (4 setmanes).
2. Especificitat, diversitat i evolució en les lògiques de localització de diferents serveis (5 setmanes).
3. Transports i l'espai geogràfic (4 setmanes).
- 4.- Mobilitat i interacció espacial (3 setmanes).

A més de l'exposició dels continguts temàtics en classes magistrals per part de professorat, perquè el alumne es familiaritzi amb la temàtica exposada pel professor, es duran a terme una sèrie de pràctiques basades en un debat i comentari de materials aportats tant pel professor com de fonts que l'alumne ha de cercar (textos, taules, mapes i gràfics). El professor planteja una sèrie de preguntes claus que guiaran el debat. Cada alumne penja en l'espai virtual un petit informe sobre el debat i comenta en relació amb els contenidos teòrics rebuts. Per tal d'observar tipologies comercials, configuracions urbanes i efectes la configuració dels sistemes de transports es visonaran diversos vídeos que substitueix a les sortides de camp.

En el cas que les classes en línia, les sessions poden registrar-se, en aquest cas de conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, t'informem que:

- El responsable de l'enregistrament i l'ús de les teves imatge i veu és la Universitat de Lleida - UdL- (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida; sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).
- Les teves imatge i veu enregistrades s'utilitzaran exclusivament per a les finalitats inherents a la docència del'assignatura.
- Les teves imatge i veu enregistrades es conservaran fins a la finalització del curs acadèmic vigent, i es destruiran en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>).
- La teva veu i imatge és imprescindible per impartir la docència en aquesta assignatura, i la docència és un dret i un deure del professorat de les Universitats, que ha d'exercir amb llibertat de càtedra, com preveu l'article 33.2 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats. Per aquest motiu, la UdL no necessita el teu consentiment per enregistrar les teves veu i imatge amb aquesta exclusiva finalitat, d'impartir docència en aquesta assignatura.
- La UdL no cedirà les dades a tercers, llevat dels casos estrictament prevists en la Llei.
- Pots accedir a les teves dades; sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat; oposar-te al tractament sol·licitar-ne la limitació, sempre que sigui compatible amb les finalitats de la docència, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També pots presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana

de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans noelectrònics.

Sistema d'avaluació

La qualificació final ve donada per dos exàmens teòrics, un referit als continguts teòrics del bloc de transports i un altre referit a la part del bloc de serveis (50% entre els dos), l'aprofitament de les classes teòriques i interactives (10% d'avaluació continuada), Lectura de llibre / treball complementari (20%), de les anàlisis dels materials complementaris rebuts (20%). Reavaluació..

Els estudiants que combinin els seus estudis amb un treball a temps complet tenen dret a demanar avaluació alternativa en un termini de 5 dies des del començament del semestre. Per a més informació, envieu un correu electrònic a academic@lletres.udl.cat o dirigiu-vos a la Secretaria de la Facultat de Lletres.

Bibliografia i recursos d'informació

Manuais i llibres

- Bavoux, J.J.; Beaucire, F.; Chapelon, L.; Zembri, P. (2005): *Géographie des transports*. Paris: Armand Colin, U: Géographie.
- Dickens, P.; Lloyd, P.E. (1990): *Location in space: theoretical perspectives in economic geography*. New York: Harper Collins, 3rd ed.
- Espinosa Seguí, A.; Antón Burgos, F.J. (eds.) (2015): *El papel de los servicios en la construcción del territorio: redes y actores*. Alicante: Universitat d'Alacant, Asociación de Geógrafos Españoles.
- Giuliano, G.; Hanson, S. (eds.) (2017): *The Geography of Urban Transportation*. New York: The Guilford Press, 4th ed.
- Hoyle, B.; Knowles, R. (eds.) (1999): *Modern Transport Geography*. Wiley, 2nd ed.
- Kruman, P. R. (1992) *Geografía y comercio*. Antoni Bosch Editor.
- Miralles-Guasch, C. (2002): *Ciudad y transporte*. Barcelona: Ariel Geografía.
- Mérenne, E. (2003): *Géographie des transports*. Rennes: Presses Universitaires de Rennes.
- Mérenne-Schoumaker, B. (2003): *Géographie des services et des commerces*. Rennes: Presses Universitaires de Rennes.
- Mérenne-Schoumaker, B. (1996): *La localisation des services*. Paris: Nathan.
- Moreno, A.; Escolano, S. (1992): *Los servicios y el territorio*. Madrid: Síntesis.
- Moreno, A.; Escolano, S. (1992): *El comercio y los servicios para la producción y el consumo*. Madrid: Síntesis.
- Piñeiro, R. (1987): *Comercio y Transporte*. Madrid: Síntesis.
- Rodrigue, J.P.; Comtois, C.; Slack, B. (2017): *The geography of transport systems*. Abingdon, Oxon: Routledge, 4th edition. Disponible en: <http://www.regscience.hu:88/record/367/files/DEMO-BOOK-2017-004.pdf>
- Seguí, J.M.; Martínez, M.R. (2004): *Geografía de los Transportes*. Palma: Universitat de les Illes Balears.
- Seguí, J.M.; Petrus, J.M. (1991): *Geografía de redes y sistemas de transporte*. Madrid: Síntesis.
- Troin, J.F. (1995): *Rail et aménagement du territoire*. Aix-en-Provence: Edisud.
- Tolley, R.; Turton, B. J. (2014). *Transport systems, policy and planning: a geographical approach*. Routledge.
- Urry, J. (2016). *Mobilities: new perspectives on transport and society*. Routledge.

Revistes

- Journal of Transport Geography: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-transport-geography>
- Journal of Travel Research: <http://journals.sagepub.com/home/jtr>
- Transport Reviews. <http://www.tandfonline.com/loi/ttrv20>
- Journal of Public Transportation: <http://scholarcommons.usf.edu/jpt/>
- Case Studies on Transport Policy: <https://www.journals.elsevier.com/case-studies-on-transport-policy>
- Journal of Air Transport Management: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-air-transport-management/>
- Journal of Transport and Land Use: <https://jtlu.org/index.php/jtlu>
- Journal of Economic Geography: <https://academic.oup.com/joeg>

- Economic Geography: [http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1944-8287](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1944-8287)
 - A lo largo del curso anirem indicant articles concrets de lectura